C/2025/649

10.2.2025

ODPORÚČANIE RADY,

z 21. januára 2025,

ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Malty

(C/2025/649)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121,

so zreteľom na nariadenie (EÚ) 2024/1263, a najmä na jeho článok 17,

so zreteľom na odporúčanie Komisie,

keďže:

VŠEOBECNÉ ÚVAHY

(1) Zreformovaný rámec správy hospodárskych záležitostí EÚ nadobudol účinnosť 30. apríla 2024. Hlavným prvkom zreformovaného rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ je nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade ([1]) spolu so zmeneným nariadením (ES) č. 1467/97 o vykonaní postupu pri nadmernom schodku ([2]) a zmenenou smernicou Rady 2011/85/EÚ o rozpočtových rámcoch členských štátov ([3]). Cieľom tohto rámca je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií a predchádzať nadmerným deficitom verejných financií. Podporuje sa ním aj preberanie zodpovednosti zo strany členských štátov s dôraznejším zameraním na strednodobý horizont, sprevádzané účinnejším a koherentnejším presadzovaním pravidiel.

(2) Stredobodom nového rámca správy hospodárskych záležitostí sú národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány, ktoré predkladajú členské štáty Rade a Komisii. Plánmi sa majú dosiahnuť dva ciele: i) zabezpečiť, okrem iného, aby mal verejný dlh na konci obdobia úprav hodnoverne klesajúcu trajektóriu alebo aby zostal na obozretnej úrovni a aby sa deficit verejných financií znížil pod referenčnú hodnotu 3 % HDP a udržal sa v strednodobom horizonte pod touto hodnotou, a ii) zabezpečiť, aby sa zrealizovali reformy a investície reagujúce na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a týkajúce sa spoločných priorít EÚ. V každom pláne sa má na tento účel uviesť strednodobý záväzok k trajektórii vývoja čistých výdavkov ([4]), ktorým sa účinne zavádza rozpočtové obmedzenie na obdobie trvania plánu vzťahujúce sa na štyri alebo päť rokov (v závislosti od bežnej dĺžky volebného obdobia v danom členskom štáte). Okrem toho by sa malo v pláne vysvetliť, ako členský štát zabezpečí realizáciu reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, a to najmä v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vrátane odporúčaní týkajúcich sa v príslušných prípadoch postupu pri makroekonomických nerovnováhach, a ako bude riešiť spoločné priority Únie. Obdobie fiškálnej úpravy sa vzťahuje na obdobie štyroch rokov, ktoré možno predĺžiť najviac o tri roky, ak sa členský štát zaviaže, že zrealizuje súbor príslušných reforiem a investícií, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v nariadení (EÚ) 2024/1263.

(3) Po predložení plánu Komisia posúdi, či plán spĺňa požiadavky nariadenia (EÚ) 2024/1263.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Nariadenie Rady (EÚ) 2024/1264 z 29. apríla 2024, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1467/97 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. EÚ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Smernica Rady (EÚ) 2024/1265 z 29. apríla 2024, ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Ide o čisté výdavky v zmysle vymedzenia v článku 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263, t. j. výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov, ii) diskrečných príjmových opatrení, iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

(4) Na základe odporúčania Komisie má Rada následne prijať odporúčanie, v ktorom stanoví trajektóriu vývoja čistých výdavkov dotknutého členského štátu a v príslušných prípadoch schváli súbor reformných a investičných záväzkov, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia fiškálnych úprav.

ÚVAHY TÝKAJÚCE SA NÁRODNÉHO STREDNODOBÉHO FIŠKÁLNO-ŠTRUKTURÁLNEHO PLÁNU MALTY

(5) Malta svoj národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán predložila Rade a Komisii 20. septembra 2024.

Postup pred predložením plánu

(6) S cieľom vytvoriť rámec pre dialóg vedúci k predloženiu národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov Komisia 21. júna 2024 zaslala Malte referenčnú trajektóriu ([5]) podľa článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/1263. Referenčnú trajektóriu Komisia uverejnila 20. septembra 2024 ([6]). Referenčná trajektória sa zakladá na riziku a zabezpečuje, aby mal verejný dlh na konci obdobia fiškálnych úprav a za predpokladu neprijatia ďalších rozpočtových opatrení po tomto období úprav hodnoverne klesajúcu trajektóriu alebo aby zostal na obozretnej úrovni v strednodobom horizonte a aby sa deficit verejných financií počas obdobia úprav znížil pod úroveň 3 % HDP a udržal sa v strednodobom horizonte pod touto referenčnou hodnotou. Strednodobý horizont je vymedzený ako desaťročné obdobie po skončení obdobia úprav. V súlade s článkom 6 písm. d) a článkami 7 a 8 nariadenia (EÚ) 2024/1263 je referenčná trajektória takisto v súlade s referenčnou hodnotou pre deficit, ochranným opatrením týkajúcim sa udržateľnosti dlhovej služby a ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu. V referenčnej trajektórii Malty sa stanovuje, že na základe predpokladov Komisie, ktoré tvoria základ pre predbežné usmernenia zaslané v júni 2024, a vychádzajúc zo štvorročného obdobia úprav by rast čistých výdavkov nemal presahovať hodnoty uvedené v tabuľke 1. To zodpovedá priemernému rastu čistých výdavkov o 5,9 % za obdobie úprav (2025 – 2028).

Tabuľka 1: Referenčná trajektória, ktorú Komisia poskytla Malte 21. júna 2024

	2025	2026	2027	2028	Priemer 2025 – 2028
Maximálny rast čistých výdavkov (ročný, v %)	6,0	5,8	5,9	5,7	5,9

Zdroj: výpočty Komisie.

(7) V súlade s článkom 12 nariadenia (EÚ) 2024/1263 viedla Malta od júna do septembra 2024 s Komisiou technický dialóg. Dialóg bol zameraný na trajektóriu vývoja čistých výdavkov, ktorú plánuje Malta, a na jej východiskové predpoklady (najmä očakávaný vplyv revízie referenčnej hodnoty na HDP), ako aj na plánovanú realizáciu reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a spoločné priority Únie v oblasti spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie, sociálnej a hospodárskej odolnosti, energetickej bezpečnosti a budovania obranných spôsobilostí.

(8) V septembri 2024 sa Malta podľa informácií, ktoré poskytla vo svojom pláne, zapojila v súlade s článkom 11 ods. 3 a článkom 36 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263 do konzultačného procesu so sociálnymi partnermi. Podľa informácií, ktoré Malta poskytla vo svojom pláne, boli opatrenia a iniciatívy, ktoré sú uvedené v pláne, konzultované s Maltskou radou pre hospodársky a sociálny rozvoj (MCESD). Ide o platformu, ktorá združuje hlavných sociálnych partnerov na Malte.

([5]) Predbežné usmernenia zaslané členským štátom a Hospodárskemu a finančnému výboru zahŕňajú trajektórie bez predĺženia obdobia úprav a s predĺžením obdobia úprav (v trvaní 4, resp. 7 rokov). Zahŕňa aj pôvodné hlavné podmienky a východiskové predpoklady použité v rámci, ktorý Komisia stanovila pre strednodobú projekciu verejného dlhu. Referenčná trajektória bola vypočítaná na základe metodiky opísanej v *Monitore udržateľnosti dlhovej služby 2023* vypracovanom Komisiou (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Vychádza z prognózy Európskej komisie z jari 2024 a jej strednodobého predĺženia až do roku 2033, pričom dlhodobý rast HDP a náklady spojené so starnutím obyvateľstva sú v súlade so spoločnou *správou* Komisie a Rady o *starnutí obyvateľstva* z roku 2024 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#malta.

Iné súvisiace procesy

(9) Rada 26. júla 2024 konštatovala, že na Malte existuje z dôvodu nedodržania kritéria deficitu nadmerný deficit ([7]). Toto odporúčanie sa predkladá v rovnakom čase ako odporúčanie Rady podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ, ktorého cieľom je odstrániť na Malte nadmerný deficit verejných financií ([8]). Súčasné prijatie týchto odporúčaní, ktoré je prispôsobené prechodu na nový rámec správy hospodárskych záležitostí a ktoré je opodstatnené týmto prechodom, zabezpečuje súlad medzi odporúčanými postupmi úprav.

(10) Malta predložila 15. októbra 2024 svoj návrh rozpočtového plánu na rok 2025. Komisia prijala stanovisko k tomuto návrhu rozpočtového plánu 26. novembra 2024 ([9]).

(11) Rada 21. októbra 2024 adresovala Malte súbor odporúčaní v kontexte európskeho semestra ([10]).

ZHRNUTIE PLÁNU A JEHO POSÚDENIE KOMISIOU

(12) V súlade s článkom 16 nariadenia (EÚ) 2024/1263 Komisia posúdila plán takto:

Kontext: makroekonomická a fiškálna situácia a výhľad

(13) Hospodárska činnosť na Malte sa v roku 2023 zvýšila o 7,5 % v dôsledku súkromnej spotreby a vývozu. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa očakáva, že hospodárstvo v roku 2024 vzrastie o 5,0 % vďaka silnému domácemu dopytu a vývoznej výkonnosti. V roku 2025 sa má reálny HDP zvýšiť o 4,3 %, keďže spotreba a investície budú naďalej podporovať rast. V roku 2026 sa očakáva zvýšenie reálneho HDP o 4,3 %, keďže hospodárstvo si zachová dynamiku svojho rastu. Očakáva sa, že počas prognózovaného obdobia (t. j. 2024 – 2026) bude potenciálny HDP na Malte rásť výrazným tempom (v priemere 4,9 %), a to vďaka výraznému príspevku práce a v menšej miere aj akumulácie kapitálu. Miera nezamestnanosti bola v roku 2023 na úrovni 3,5 % a Komisia predpokladá, že v roku 2024 dosiahne úroveň 3,2 %, v roku 2025 úroveň 3,1 % a v roku 2026 úroveň 3 %. Predpokladá sa, že inflácia (deflátor HDP) sa v roku 2024 zníži z 5,3 % zaznamenaných v roku 2023 na 2,6 % a že v roku 2025 dosiahne 2,5 % a v roku 2026 dosiahne 2,1 %.

(14) Pokiaľ ide o fiškálny vývoj, deficit verejných financií Malty v roku 2023 predstavoval 4,5 % HDP. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa predpokladá, že v roku 2024 dosiahne 4 % HDP, pričom v roku 2025 sa ďalej zníži na 3,5 % HDP a v roku 2026 za predpokladu nezmenenej politiky na 3,1 %. Prognóza Európskej komisie z jesene 2024 zahŕňa návrh rozpočtu Malty na rok 2025, ktorý v októbri predložila vláda národnému parlamentu. Verejný dlh dosahoval na konci roka 2023 úroveň 47,4 % HDP. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa má miera zadlženosti na konci roka 2024 zvýšiť na 49,8 % HDP. Predpokladá sa, že na konci roka 2025 sa ešte zvýši na úroveň 50,4 % a na konci roka 2026 na úroveň 50,2 % HDP. Vo fiškálnej prognóze Komisie sa politické záväzky uvedené v strednodobých plánoch nezohľadňujú, pokiaľ nie sú podložené dôveryhodne oznámenými a dostatočne špecifikovanými konkrétnymi opatreniami v príslušných oblastiach politiky.

Trajektória vývoja čistých výdavkov a hlavné makroekonomické predpoklady v pláne

(15) Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Malty sa vzťahuje na obdobie 2025 – 2028 a predstavuje fiškálne úpravy v priebehu štyroch rokov.

(16) Plán obsahuje všetky informácie požadované podľa článku 13 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(17) Plán sa zaväzuje k trajektórii vývoja čistých výdavkov uvedenej v tabuľke 2, ktorá zodpovedá priemernému rastu čistých výdavkov na úrovni 5,9 % v priebehu rokov 2025 – 2028. Priemerný rast čistých výdavkov uvedený v pláne počas obdobia úprav 2025 – 2028 sa vo všeobecnosti zhoduje s ([11]) referenčnou trajektóriou, ktorú Komisia predložila 21. júna 2024. V pláne sa predpokladá, že rast potenciálneho HDP sa zníži z 5,1 % v roku 2024 na 4,8 % v roku 2025 a ďalej na 4,6 % v roku 2026 a potom zostane na tejto úrovni až do roku 2028. Okrem toho sa v pláne očakáva, že miera rastu deflátora HDP klesne z 3,1 % v roku 2024 a zostane každý rok na stabilnej úrovni 2,6 % až do roku 2028.

([7]) Ú. v. EÚ L, 1.8.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2128/oj.
([8]) Odporúčanie na odporúčanie Rady s cieľom odstrániť nadmerný deficit na Malte, 26.11.2024, COM(2024) 955 final.
([9]) Stanovisko Komisie k návrhu rozpočtového plánu Malty, 26.11.2024, C(2024)9061 final.
([10]) Odporúčanie Rady z 21. októbra 2024 k hospodárskej politike, rozpočtovej politike, politike zamestnanosti a štrukturálnej politike Malty.
([11]) Rozdiel nie je z dôvodu zaokrúhľovania badateľný.

Tabuľka 2: Trajektória vývoja čistých výdavkov a hlavné predpoklady v pláne Malty

	2024	2025	2026	2027	2028	Priemer za obdobie platnosti plánu 2025 – 2028
Rast čistých výdavkov (ročný, v %)	7,4	6,0	5,8	5,8	6,1	5,9
Rast čistých výdavkov (kumulatívny, od východiskového roka 2023, v %)	7,4	13,8	20,4	27,4	35,2	neuvádza sa
Rast potenciálneho HDP (%)	5,1	4,8	4,6	4,6	4,6	4,7
Inflácia (rast deflátora HDP) (%)	3,1	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Malty a výpočty Komisie.

Vplyv záväzkov uvedených v pláne, ktoré sa týkajú čistých výdavkov, na verejný dlh

(18) Ak sa trajektória vývoja čistých výdavkov, ku ktorej sa Malta zaviazala v pláne, a východiskové predpoklady naplnia, verejný dlh by sa podľa plánu mierne znižoval zo 49,2 % v roku 2024 na 48,8 % HDP na konci obdobia úprav (2028), ako sa uvádza v nasledujúcej tabuľke. V pláne sa predpokladá, že po skončení obdobia úprav bude v strednodobom horizonte (t. j. do roku 2038) miera zadlženosti naďalej klesať a v roku 2038 dosiahne úroveň 42,3 % HDP. Podľa plánu by tak verejný dlh v strednodobom horizonte zostal pod referenčnou hodnotou 60 % HDP stanovenou v zmluve. Na základe predpokladov plánu je to realistické, keďže sa predpokladá, že dlh bude do 2038 nižší ako 60 % HDP podľa všetkých deterministických záťažových testov analýzy udržateľnosti dlhovej služby vypracovanej Komisiou. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s požiadavkou na dlh stanovenou v článku 6 písm. a) a článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Tabuľka 3 Vývoj verejného dlhu a salda verejných financií v pláne Malty

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Verejný dlh (% HDP)	47,3	49,2	49,8	49,9	49,5	48,8	42,3
Saldo verejných financií (% HDP)	- 4,5	- 4,0	- 3,8	- 3,4	- 3,0	- 2,6	- 2,1

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Malty.

Vplyv záväzkov uvedených v pláne, ktoré sa týkajú čistých výdavkov, na saldo verejných financií

(19) Na základe trajektórie vývoja čistých výdavkov a predpokladov uvedených v pláne by sa deficit verejných financií postupne znížil zo 4 % HDP v roku 2024 na 3,0 % HDP v roku 2027 a 2,6 % v roku 2028. Podľa plánu by tak saldo verejných financií nepresiahlo referenčnú hodnotu 3 % HDP na konci obdobia úprav (2028). Okrem toho počas desiatich rokov nasledujúcich po období úprav (t. j. do roku 2038) by deficit verejných financií nepresiahol 3 % HDP. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s požiadavkou na deficit stanovenou v článku 6 písm. b) a článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Časový profil fiškálnej úpravy

(20) Časový profil fiškálnej úpravy meraný ako zmena štrukturálneho primárneho salda, ako sa opisuje v pláne, je vo všeobecnosti lineárny, ako sa vyžaduje v článku 6 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s ochrannou doložkou zakazujúcou odloženie úsilia uvedenou v článku 6 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Tabuľka 4 Vývoj štrukturálneho primárneho salda v pláne Malty

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Štrukturálne primárne saldo (v % HDP)	- 3,5	- 2,7	- 2,2	- 1,7	- 1,2	- 0,8
Zmena štrukturálneho primárneho salda (percentuálne body)	neuvá-dza sa	0,8	0,5	0,5	0,5	0,4

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Malty.

Súlad s postupom pri nadmernom deficite

(21) Trajektória vývoja čistých výdavkov stanovená v pláne je v súlade s požiadavkami v rámci postupu pri nadmernom deficite [najmä s minimálnou ročnou štrukturálnou úpravou stanovenou v článku 3 ods. 4 treťom pododseku nariadenia Rady (ES) č. 1467/97].

Súlad plánu s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu

(22) Požiadavka preventívnej časti paktu stanovená v článku 8 nariadenia (EÚ) 2024/1263, pokiaľ ide o ochranné opatrenie týkajúce sa odolnosti deficitu, ktorého cieľom je zabezpečiť spoločnú rezervu vo vzťahu k referenčnej hodnote deficitu 3 %, sa na Maltu uplatňuje od roku 2028, keďže deficit má byť nižší ako 3 % HDP od roku 2027. V roku 2028 by preto ročná úprava štrukturálneho primárneho salda nemala byť nižšia ako 0,4 % HDP, ak štrukturálny deficit zostane v roku 2027 nad úrovňou 1,5 % HDP, aby sa dosiahla spoločná rezerva odolnosti v štrukturálnom vyjadrení vo výške 1,5 % HDP. Fiškálna úprava, ktorá vyplýva zo záväzkov v príslušnej oblasti politiky a makroekonomických predpokladov plánu, je v roku 2028 na úrovni 0,4 %. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu.

Súlad plánu s ochranným opatrením týkajúcim sa udržateľnosti dlhovej služby

(23) Podľa plánu by mal verejný dlh zostať počas celého obdobia úprav pod úrovňou 60 % HDP. Preto sa podľa plánu neuplatňuje ochranné opatrenie týkajúce sa udržateľnosti dlhovej služby.

Makroekonomické predpoklady plánu

(24) Plán vychádza zo súboru makroekonomických a fiškálnych predpokladov, ktorý je v súlade s predpokladmi Komisie zaslanými Malte 21. júna 2024. Zohľadňujú sa v ňom dodatočné dostupné informácie v porovnaní s referenčnou trajektóriou vývoja a zahŕňa zodpovedajúcim spôsobom aktualizované makroekonomické a fiškálne ukazovatele. Vplyv tejto aktualizácie nemá v porovnaní s referenčnou trajektóriou vývoja významný vplyv na priemerný rast čistých výdavkov v pláne.

Fiškálna stratégia plánu

(25) Podľa orientačnej fiškálnej stratégie uvedenej v pláne sa záväzky, ktoré sa vzťahujú na čisté výdavky, splnia najmä obmedzovaním výdavkov. Orientačný súbor opatrení v príslušných oblastiach politiky zahŕňa postupné znižovanie závislosti od subvencovania energií, čo sa má uľahčiť vďaka štrukturálnym reformám a strategickým investíciám do energetického sektora s cieľom podporiť obnoviteľné zdroje energie a zvýšiť energetickú účinnosť. Presná špecifikácia relevantných opatrení v príslušných oblastiach politiky sa má následne potvrdiť, resp. upraviť a vyčísliť v ročných rozpočtoch. Vykonávanie orientačnej fiškálnej stratégie uvedenej v pláne však zároveň ohrozujú riziká, ktoré vyplývajú zo stále vysokej neistoty, pokiaľ ide o presnú špecifikáciu opatrení. V návrhu rozpočtového plánu na rok 2025 sa okrem toho uvádzajú opatrenia, ktorými sa dosiahne splnenie záväzku čistých výdavkov na rok 2025 ([12]).

([12]) Stanovisko Komisie k návrhu rozpočtového plánu Malty, 26.11.2024, C(2024)9061 final.

Zámery týkajúce sa reforiem a investícií uvedené v pláne, ktorými sa reaguje na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a ktorými sa riešia spoločné priority Únie.

(26) V pláne sa opisujú zámery týkajúce sa reforiem a investícií, ktorých cieľom je reagovať na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, najmä v odporúčaniach adresovaných Malte, a riešiť spoločné priority EÚ. Plán zahŕňa 143 reforiem a investícií zameraných na riešenie spoločných priorít EÚ, z ktorých 32 je finančne podporovaných z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a 23 z fondov politiky súdržnosti.

(27) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v spravodlivej zelenej a digitálnej transformácii vrátane cieľov v oblasti klímy stanovených v nariadení (EÚ) 2021/1119 a cieľov uvedených v maltskom národnom energetickom a klimatickom pláne (NEKP) na roky 2021 – 2030, plán zahŕňa opatrenia na zefektívnenie procesov udeľovania povolení pre zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov (ktoré sú súčasťou plánu obnovy a odolnosti) a pokračovanie programov na podporu zavádzania technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov v domácnostiach a podnikoch. Tieto opatrenia okrem iného reagujú na odporúčania adresované Malte, podľa ktorých má krajina znižovať závislosť od fosílnych palív a podporovať obnoviteľné zdroje energie. Rada tieto odporúčania vydala v rokoch 2020 až 2024. Plán zahŕňa aj opatrenia na podporu modernizácie nebytových súkromných a verejných budov (ktoré sú súčasťou plánu obnovy a odolnosti) a na prijatie energetických auditov malými a strednými podnikmi. Tieto opatrenia by mali spolu s ďalšími opatreniami prispieť k plneniu odporúčaní adresovaných Malte v rokoch 2019 – 2023, ktoré sa týkajú energetickej účinnosti. Plán obsahuje aj rozsiahle investície do zariadení na energetické zhodnocovanie a ekologické spracúvanie odpadov, ako aj reformy zahrnuté do plánu obnovy a odolnosti týkajúce sa stavebného a demolačného odpadu, ktoré by mali okrem iného prispieť k plneniu odporúčaní v oblasti odpadového hospodárstva adresovaných Malte v roku 2020. Cieľom opatrení zahrnutých do plánu, ktoré sa týkajú optimalizácie zariadení na pitnú vodu, je okrem iného prispieť k plneniu odporúčaní v oblasti riadenia zdrojov a efektívnosti adresovaných Malte v roku 2019. Cieľom opatrení zahrnutých do plánu, ktoré sa týkajú posilnenia udržateľných dopravných prostriedkov a infraštruktúry v rámci viacerých druhov dopravy, ako aj ďalších opatrení vrátane tých, ktoré sú zahrnuté do plánu obnovy a odolnosti, je plniť odporúčania adresované Malte v oblasti zníženia preťaženia a emisií z cestnej dopravy, ktoré Rada vydala v rokoch 2019 až 2024. Plán zahŕňa aj opatrenia na zvýšenie odolnosti, kapacity a bezpečnosti vládnej digitálnej infraštruktúry (ktoré sú súčasťou plánu obnovy a odolnosti), opatrenia na zlepšenie prístupu k digitálnym technológiám (čiastočne prostredníctvom opatrení v pláne obnovy a odolnosti) a ďalšie opatrenia, ako napríklad zlepšenie online portálu maltského obchodného registra, ktoré by mali okrem iného prispieť k plneniu odporúčaní v oblasti urýchlenia digitálnej transformácie, ktoré boli Malte adresované v roku 2020.

(28) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v sociálnej a hospodárskej odolnosti vrátane Európskeho piliera sociálnych práv, plán zahŕňa opatrenia, ktoré majú zaviesť stimulačné mechanizmy s cieľom predĺžiť pracovný život po dosiahnutí dôchodkového veku a diverzifikovať príjmy po odchode do dôchodku. Cieľom týchto opatrení popri ďalších opatreniach v pláne je plniť odporúčania v oblasti udržateľnosti dôchodkového systému, ktoré boli Malte adresované v roku 2019. Plán zahŕňa aj opatrenia na zabezpečenie dôležitého zdravotníckeho materiálu, posilnenie primárnej starostlivosti a zaistenie udržateľnej pracovnej sily, a to aj pomocou reformy zahrnutej do plánu obnovy a odolnosti, vďaka ktorej sa majú zlepšiť životné podmienky zahraničných pracovníkov. Cieľom uvedených opatrení je okrem iného plniť odporúčania v oblasti posilnenia udržateľnosti a odolnosti systému zdravotnej starostlivosti, ktoré boli Malte adresované v rokoch 2019 a 2020. Opatrenia uvedené v pláne týkajúce sa posilnenia celoživotného vzdelávania, činností zameraných na zvyšovanie kvalifikácie a rekvalifikáciu a zlepšovania kvality vzdelávania a prístupu k nemu, ako aj ďalšie opatrenia vrátane tých, ktoré sú súčasťou plánu obnovy a odolnosti, sú zamerané na plnenie odporúčaní adresovaných Malte v oblasti inkluzívneho vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré vydala Rada v roku 2019, odporúčaní adresovaných Malte v roku 2023 v oblasti zlepšovania zručností a kompetencií v reakcii na zelenú transformáciu, ako aj odporúčaní adresovaných Malte v roku 2024 v oblasti kvality a trhovej relevantnosti vzdelávania a odbornej prípravy s cieľom riešiť problém nedostatočných výstupov vzdelávania. Okrem toho plán zahŕňa opatrenia na podporu rizikového kapitálu a na prepracovanie národného rámca pre výskum a inovácie, ktoré sú okrem iného zamerané na plnenie odporúčaní adresovaných Malte v roku 2020 v oblasti podpory súkromných investícií a na plnenie odporúčaní adresovaných Malte v rokoch 2019 a 2020 v oblasti výskumu a inovácií. Opatrenia s cieľom posilniť prokuratúru (zahrnuté do plánu obnovy a odolnosti) a pokračovať v úsilí o odhaľovanie a stíhanie korupcie (zahrnuté do plánu obnovy a odolnosti) budú okrem iného zamerané na plnenie odporúčaní adresovaných Malte v oblasti posilnenia nezávislosti a účinnosti justičného systému, ktoré Rada vydala v rokoch 2019 a 2020, a plnenie odporúčaní adresovaných Malte v oblasti zlepšenia rámca riadenia, ktoré Rada vydala v roku 2019. Okrem toho plán zahŕňa aj opatrenia na boj proti praniu špinavých peňazí a opatrenia v oblasti zdaňovania. Ide napríklad o snahu pokračovať v realizácii stratégie Finančnej spravodajskej analytickej jednotky (FIAU) na roky 2023 – 2026 a snahu zaviesť nové právne predpisy o prichádzajúcich a odchádzajúcich platbách (tieto opatrenia sú súčasťou plánu obnovy a odolnosti). Uvedené opatrenia budú zamerané na plnenie odporúčaní adresovaných Malte v oblasti pokroku pri posilňovaní rámca na boj proti praniu špinavých peňazí, ktoré vydala Rada v rokoch 2019 a 2020, a plnenie odporúčaní adresovaných Malte v oblasti obmedzovania praktík agresívneho daňového plánovania, ktoré vydala Rada v rokoch 2019 až 2024.

(29) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v energetickej bezpečnosti, plán zahŕňa opatrenia na zefektívnenie povoľovacích procesov pre zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a opatrenia na podporu investícií do obnoviteľných zdrojov energie, ako aj na posilnenie elektrizačnej sústavy a uskladňovacej kapacity (zahrnuté aj do plánu obnovy a odolnosti).

(30) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v obranných spôsobilostiach, plán zahŕňa investície do modernizácie vojenskej infraštruktúry, posilnenia kybernetickej bezpečnosti a zosúladenia so stratégiou európskeho obranného priemyslu.

(31) Plán poskytuje informácie o súlade a vo vhodných prípadoch o komplementarite s fondmi politiky súdržnosti a maltským plánom obnovy a odolnosti v rôznych oblastiach vrátane digitalizácie a modernizácie verejnej správy, podpory udržateľnej multimodálnej mestskej mobility a posilnenia odolnosti v sektore zdravotníctva zabezpečením silnej a udržateľnej pracovnej sily a zvýšením odolnosti trhu práce, presadzovaním rodovej rovnosti a posilňovaním zručností.

(32) V pláne sa uvádza prehľad verejných investičných potrieb Malty súvisiacich so spoločnými prioritami EÚ a jeho cieľom je prispieť k ich plneniu. V záujme spravodlivej zelenej transformácie Malta identifikuje investičné potreby súvisiace s obnoviteľnými zdrojmi energie, energetickou účinnosťou, adaptáciou na zmenu klímy, obehovým hospodárstvom, prevenciou znečisťovania a ochranou biodiverzity. V záujme spravodlivej digitálnej transformácie sa v pláne identifikujú investičné potreby týkajúce sa digitálnych zručností, digitálnej transformácie podnikov a bezpečnej a udržateľnej digitálnej infraštruktúry. V súvislosti so sociálnou a hospodárskou odolnosťou vrátane Európskeho piliera sociálnych práv sa identifikujú investičné potreby v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti a sociálnych služieb, vo vzdelávaní detí v ranom detstve, celoživotnom vzdelávaní a odbornom vzdelávaní a príprave (OVP), zdravotníckej infraštruktúre a udržateľnom cestovnom ruchu. V súvislosti s energetickou bezpečnosťou sa identifikujú investičné potreby v oblasti infraštruktúry na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, najmä slnečnej a veternej energie, energetickej účinnosti a rozvoja inteligentných sietí a riešení na uskladňovanie energie. V súvislosti s budovaním obranných spôsobilostí Malta identifikuje investičné potreby v oblasti svojich obranných spôsobilostí na zaistenie národnej a európskej bezpečnosti.

Záver posúdenia Komisie

(33) Komisia celkovo zastáva názor, že plán Malty spĺňa požiadavky nariadenia (EÚ) 2024/1263.

CELKOVÝ ZÁVER RADY

(34) Rada víta strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Malty a domnieva sa, že jeho úplné vykonávanie by prispelo k zabezpečeniu zdravých verejných financií a podpore udržateľnosti verejného dlhu, ako aj udržateľného a inkluzívneho rastu.

(35) Rada berie na vedomie posúdenie plánu zo strany Komisie. Rada však vyzýva Komisiu, aby predložila svoje posúdenie budúcich plánov v samostatnom dokumente, ktorý neobsahuje odporúčania Komisie na odporúčania Rady.

(36) Rada berie na vedomie posúdenie Komisie týkajúce sa trajektórie vývoja čistých výdavkov a hlavných makroekonomických predpokladov uvedených v pláne, a to aj vo vzťahu k predchádzajúcim usmerneniam Komisie, ako aj dôsledky trajektórie vývoja čistých výdavkov uvedenej v pláne pre deficit verejných financií a verejný dlh. Rada berie na vedomie posúdenie Komisie, že makroekonomické a fiškálne predpoklady, hoci sa v niektorých prípadoch líšia od predpokladov Komisie, vrátane zohľadnenia aktualizovaných makroekonomických a fiškálnych údajov, sú celkovo riadne odôvodnené a podložené spoľahlivými hospodárskymi argumentmi. Rada berie na vedomie širokú fiškálnu stratégiu plánu a riziká ohrozujúce výhľad, ktoré by mohli ovplyvniť naplnenie makroekonomického scenára a východiskové predpoklady a plnenie trajektórie vývoja čistých výdavkov uvedenej v pláne. Rada víta aj skutočnosť, že relevantné zainteresované strany sa pred predložením plánu zapojili do spolupráce na vnútroštátnej úrovni. Rada tiež konštatuje, že geopolitické riziká môžu vyvíjať tlak na výdavky na obranu.

(37) Rada očakáva, že Malta bude pripravená upraviť svoju fiškálnu stratégiu podľa potreby s cieľom zabezpečiť dodržanie trajektórie vývoja čistých výdavkov. Rada sa rozhodla pozorne monitorovať hospodársky a fiškálny vývoj vrátane vývoja, z ktorého vychádza scenár plánu.

(38) Rada sa domnieva, že ďalšie rokovania s cieľom dosiahnuť spoločnú dohodu o vplyvoch kumulatívnych mier rastu čistých výdavkov na každoročný dohľad by sa mali uskutočniť včas pred ďalším kolom fiškálneho dohľadu.

(39) Rada berie na vedomie opis Komisie týkajúci sa reforiem a investičných potrieb a zámerov, ktoré reagujú na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, a zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť realizáciu takýchto reforiem a investícií. Rada na základe správ predložených Komisiou posúdi takéto reformy a investície a bude monitorovať ich vykonávanie v rámci európskeho semestra.

(40) Rada so záujmom očakáva výročné správy Malty o pokroku, ktoré majú obsahovať najmä informácie o pokroku pri vykonávaní trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou a pri vykonávaní širších reforiem a investícií v kontexte európskeho semestra.

(41) V súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2024/1263 by Rada mala Malte odporučiť trajektóriu vývoja čistých výdavkov, ako sa stanovuje v pláne,

TÝMTO ODPORÚČA Malte:

1. zabezpečiť, aby rast čistých výdavkov nepresiahol maximálne hodnoty stanovené v prílohe I k tomuto odporúčaniu.

V Bruseli 21. januára 2025

Za Radu

predseda

A. DOMAŃSKI

PRÍLOHA I

Maximálna miera rastu čistých výdavkov
(ročná a kumulatívna miera rastu, v nominálnom vyjadrení)

Malta

Roky		2025	2026	2027	2028
Miera rastu (%)	ročná	6,0	5,8	5,8	6,1
	kumulatívna (*)	13,8	20,4	27,4	35,1

(*) Kumulatívna miera rastu sa vypočíta vo vzťahu k základnému roku 2023. Kumulatívna miera rastu sa používa pri ročnom monitorovaní súladu *ex post*na kontrolnom účte.